

- Nietzsche's bewondering voor de joden;
- zijn aversie tegen elke vorm van antisemitisme;
- zijn voorkeur voor rasvermenging onder andere met Chinezen;
- zijn afkeer van de Staat;
- zijn afkeer van Duitsland en Duitsers;
- zijn afkeer van groepen.

Het is dan ook niet merkwaardig dat Adolf Hitler Nietzsche in het geheel niet of nauwelijks gelezen heeft en in ieder geval zelden of nooit naar hem heeft verwezen. Zegt Hermans (6, p. 185).

Als er in de Nederlandse literatuur ooit een werkelijk Brandende Kwestie is geweest, is het voor mij die van de nooit genoemde zinnen van W.F.H. en van de Eeuwige Wederkeer die Aantoonbaar Onjuist zou zijn. De bewijslast ligt bij W.F.H. Zonder zijn tegenbericht neem ik aan dat Nietzsche zijn eeuwige wederkeer ook voor natuurwetenschappelijke arbeiders verklaard, zelfs wetenschappelijk aangetoond heeft door honderd jaar na het afscheiden van de bulk van zijn oeuvre een man-met-bijl naar Parijs te sturen om de Nietzsche-bewonderaar Menno ter Braak te wreken en om Hermans crop te wijzen dat uitgerekend een bewonderaar van Wittgenstein en 'tweederangs Droogstoppel Popper' (WFH) (7) zinnen moet noemen die hij zei te kunnen noemen maar nooit heeft genoemd en niet als bewonderaar van Sade kon volstaan met Nietzsche te citeren: 'Vergeet niet uw zweep mee te nemen wanneer u een vrouw bezoekt' omdat de Meester dan, na wederkeer, niet zou aarzelen de oorlel van leerling Hermans uit te rekken, zich naast de leerling op te stellen en met de zelfontspanner de foto van het jaar te maken, Menno ter Wraak, en zich vervolgens een Kriek te lachen, van zwavelzuur.

#### LITERA TUUR

- 1 Walter Kaufmann, *Nietzsche, philosopher, psychologist, Antichrist*. Princeton University Press 1974 (Eerste editie 1950).
- 2 Bijdrage van W. F. Hermans over Albert Camus, *NRC Handelsblad*, zomer 1989.
- 3 Fons Elders, 'Filosofie als science fiction' (1968) In: *Scheppend nihilisme*, Amsterdam 1979.
- 4 Willem Frederik Hermans, *Mandarijnen op zwavelzuur*, Groningen 1963.
- 5 Willem Frederik Hermans, *Ik draag geen helm met vederbos*, Amsterdam 1979.
- 6 Willem Frederik Hermans, *Klaas kwam niet*, Amsterdam 1983.
- 7 Willem Frederik Hermans, *Wittgenstein*, Amsterdam 1990.
- 8 'Wittgensteins gelicime dagboeken', *NRC Handelsblad* 15.11.91.